

prout necessitas postulat, citius. A festo S. Michaelis usque ad Pascha summo mane pulsatur.

11. Ad primam de Dominica dicant semel *Pater noster*, & *Ave Maria* flexis genibus cum venia omni tempore. Deinde *Adjutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit Caelum, & terram*. Postea erecti ter *Pater noster*, *Ave Maria*, cum *Gloria Patri*, & venia, vel supplicatione secundum tempus.

12. Primam vero diei ita incipiant. *Adjutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit Caelum, & terram*. Deinde *Pater noster* cum *Gloria Patri*, & venia, vel supplicatione secundum tempus ter dicant, & addant quantum pro Collecta.

13. In cæteris horis tam de Dominica, quam de die, idem quod in Prima dicatur: excepto quod ad utriusque Vesperas unum *Pater noster* addant, dicentes scilicet post *Adjutorium nostrum* quater *Pater noster* cum *Gloria Patri*. Dicant etiam post Primam diei, & post Completorium *Credo*, & *Confiteor*.

14. Post Completorium lectos adeant, & dormire satagant, ne forte cum vigilare debuerint dormire compellantur. Sive autem dormiant, sive vigilent quieti, ac sine ullo strepitu, quantum fieri potest manere debent.

15. In omnibus Domibus Conventuum, quæ a Domibus Monachorum sunt separate, & aliter inferiores vocantur, in quibus est Sacellum bis, vel ter ad minus in hebdomada Missa celebretur a Procuratore, vel Priore, seu alio Sacerdote: quod Prior studiose faciat observari: ibidem etiam Sacrum Corpus Christi reverenter servetur ad succurrendum Infirmis, & in quolibet mense renovetur.

16. Nulla dispensatione, vel licentia permittatur, quod Conventus, aut Donati portent Tonfuram Clericalem, vel quod Grammaticam discant, aut cantum, nec quod ascendant ad statum Monachorum, sed unusquisque perseveret in ea vocatione qua vocatus est, nec super hoc sint infesti Prioribus, aut Visitatoribus, cum nullo modo super hoc possint dispensare.

ORDINATIO ANNI 1679.

Quia in quibusdam Ordinibus Conventuum Conventio omnino tepescit, & a Statutorum observantia notabiliter defecit, statuimus, & ordinamus ne ulterius fiat Conventuum receptio in Domibus, ubi Tertia Pars Statutorum ad Conventos pertinens circa observantiam regularem non plene observatur donec strictè, & laudabiliter Visitatorum iudicio servetur, sed tantum Donati ibi recipiantur, prohibentes Prioribus, & cæteris Officialibus sub pena absolutionis, ut aliquid contra hanc necessarium Ordinationem attentent. Conventus autem, & Donati sum in Ecclesia, tum in Capitulo, & Refectorio simul conveniant, & simul refectorem sumant, servato tantum hoc ordine, ut antiquiores Donatorum locum habeant post ultimos Conventos ex utraque parte Ecclesie, Capituli, aut Refectorii. Si quis autem inter eos post hæc voluerit primus esse, fiat omnium ultimus, & Servus juxta Jesu-Christi Salvatoris nostri Sententiam, cujus executionem Priori committimus, & commendamus.

(2) Non inde inferri debet, quod extra tempus hic prescriptum possint silentium frangere sine licentia, sed sensus est, quod

ORDINATIO ANNI 1636.

De cætero non recipiantur Conventus ad habitum, nisi prius probati fuerint per quinquennium post factam donationem sub habitu Donatorum sine speciali licentia Capituli Generalis, aut R. Patris, quam tamen rarius, & non sine gravi causa concedendam esse censemus.

De diebus festis qualiter, & quando a Conventis observantur.

CAPUT SECUNDUM.

1. Conventus, qui in Domo Superiori morantur in vigilia festorum Capituli ad Ecclesiam, pro Vesperis audiendis conveniant. Qui vero in Domo inferiori habitant in dictis vigiliis, cum a suis disjunguntur laboribus ad Domum Superiorem ascendant, sic ut medietas ipsorum ascendat Vespere prout eorum obedientia patiuntur, Matutinas, & reliquum diei festi Officium audituri cum his qui in Domo Superiori habitant, qui omnes imitentur Monachos in regularibus ceremoniis in Choro existentes. Pars autem Conventuum, quæ in Domo inferiori remanent, ibi in Ecclesia suas Matutinas persolvant, & summo mane ascendat ad Domum Superiorem, ubi Dominus suum Officium audiat.

2. Post Capitulum Monachorum dicta Missa de Domina in privato, teneatur eis Capitulum, ubi verbum Dei a Priore vel ab eo, cui injunxerit attente audiant, & culpas suas recognoscant, presentibus Donatis, etiam in singulari culparum recognitione. In Solemnitatibus tamen Natalis Domini, Paschæ, & Pentecostes non teneatur eis Capitulum, sed in vigiliis predictarum Solemnitatum post dictas Vesperas.

3. Die Natalis Domini, & duobus diebus sequentibus, & in primis, & secundis diebus Paschæ, & Pentecostes, post Nonam in Capitulo audiant Verbum Dei ab eo, cui Prior injunxerit. In quibus diebus post Capitulum Monachorum legantur eis eorum Statuta, & in festo Sancti Joannis Evangelistæ, atque feria secunda Paschæ legatur eis de charta Visitatorum, quod eos concernit.

4. In vigiliis autem Purificationis Beatissimæ Mariæ Virginis, Dominicæ in Palmis, Eucharistie, S. Joannis Baptistæ, Assumptionis ejusdem Virginis, omnium Sanctorum, & aliarum præcipuarum Solemnitatum, omnes ad Domum Superiorem conveniant, Divinum ibidem Officium audituri, & in Refectorio comedant predictis diebus.

5. Ascensuri autem Fratres ad Domum Superiorem prius ad Procuratorem veniant, & cum ejus licentia servato pergant silentio, quod præceperit portaturi. In Domo autem Superiori, sicut & ubique a Vesperis usque ad Primam, & a Capitulo usque ad Nonam in silentio permanere debeant (a): Coquinarius tamen, & ejus adjutores, de necessariis loqui possunt. Post Vesperas cum silentio recedunt, quod iussi sunt reportantes, & tenet eis Capitulum ante cœnam Procurator quando ei visum fuerit, vel commode poterit.

6. In Solemnitatibus Natalis Domini, Paschæ, & Pentecostes descendant tertia die post Vespere.

intra tempus hic notatum licentia non est petenda, nec danda sine recessione. Vide n. 2. & 3. cap. 5.

fontes vero usque ad diem octavam reversionis eorum in domum post dictum terminum.

5. Tribus diebus ante Pascha non tenentur dicere in suo officio *Gloria Patri* post orationem Dominicam.

6. In die Cœnæ omnes in Ecclesia Superiori de manu Prioris, vel eo absente Vicarii sacramentum Corpus Christi recipiant. Ipse enim, tunc instituit venerabile Sacramentum Altaris, & omnes ibidem presentes suis sacramentalibus manibus tanti beneficii participes esse fecit.

7. Hora autem constituta omnes, quantum possunt, simul cum Monachis ad Mandatum in Capitulo conveniant, & ibi exerceant suum Ministerium, & eorum pedes laventur: ipsi tamen debent ante suos lavare pedes, & se preparare propter lotionem pedum faciendam per Priorem. Quod si contingat aliquando aliquos Fratres Laicos in domo inferiori hoc die manere: illi veniant post prandium ad coquinam, & ab eo, qui prior est ordine eis laventur pedes.

8. In crastino (hoc est) Parasceve post Nonam, quæ plus ea die, quam cæteris differtur, ad Ecclesiam conveniant, ibique dicant *Pater noster* semel pro Ecclesia, semel pro Papa, semel pro Episcopis, & cunctis Sacris Ordinibus, semel pro Imperatore, seu Rege, semel pro Catechumenis, semel pro cunctis afflictis, & in periculis constitutis, semel pro Hæreticis, semel pro Judæis, semel pro Paganis, hoc est novem vicibus, & ad singulas vices excepta octava, quæ est pro Judæis veniam sumant. Post Monachos nudatis pedibus incedentes Crucem adorent, dicentes singuli intra se: *Adoramus te Christe, & benedicimus tibi, quia per Sanctam Crucem tuam redemisti mundum*, &c. Hoc etiam die Conventus juvent Sacristiam ad mundandam Ecclesiam.

9. Sabbato Sancto Fratres qui superius remanserant, summo mane descendant ad Domum inferiorem reversuri ad vespere.

10. Durante hebdomada Capituli Generalis Conventus dicant singulis diebus semel *Pater noster*, & *Ave Maria* pro directione ejusdem Capituli Generalis.

11. Omnes Conventus, & Donati prima Dominica cujuslibet mensis cum debita præparatione, & Confessione (quantum facere debent hora congrua ante Missam, in qua communicaturi sunt) Eucharistie Sacramentum devote recipiant, nisi aliter legitime essent impediti arbitrio suorum Confessoriorum: & tunc alio die ad arbitrium Prioris communicent. In Solemnitatibus Cœnæ Domini, Paschæ, Pentecostes, Corporis Domini, & Sancti Patris nostri Brunonis communicare etiam debent.

12. Consulimus ut omnes tam Conventus, quam Donati singulis hebdomadibus constentur diebus abstinentie deputatis, vel alio die ad arbitrium Præsidentis: constentur autem genibus flexis, & capite detecto, sed poenitentiam eis injunctam prostrati persolvant.

13. Hortamur autem eos in Domino, ut sic digne sua vocatione vivant: quatenus etiam sapius Eucharistie Sacramentum recipere possint. Quod si Prior judicaverit aliquos ex eis sic dispositos, poterit frequentiore eis communionem concedere.

14. Nulli Sacerdoti Seculari, vel Regulari, qui de Ordine nostro non sit, confiteri possunt Conventus absque licentia Prioris, quamdiu sunt

in

Vesperas, nisi sit Dominica, vel festum Capituli, & tunc descendant sequenti die post Vesperas. In festis nullus descendant sine licentia, donec Vesperæ fuerint cantatæ. Qui vero non ascendunt diebus Capituli, Cellas teneant, nisi eorum obedientie impediunt eos. Spatium, quod est inter Tertiam, & Sextam Orationi impendant.

7. Conventus servare tenentur omnia Festa, quæ Ecclesia præcipit ab omnibus servari: in quibus cessant ab operibus. In festis etiam quæ Episcopi Diocesani iussu servanda jubentur, etiam cessare debent, & Ecclesiam frequentare, quod si talia festa Capitulum habeat Monachorum, etiam ipsis Conventus Capitulum teneatur.

8. In sequentibus vero Solemnitatibus quando transferantur, non cessent ab operibus, sed non debent laborare circa domum Superiorem quantum commode fieri poterit. Sunt autem Solemnitates hæ: Conceptio Matris Domini, Dedicatio Ecclesie, Festa Sanctorum Joseph, Benedicti, & Hugonis Lincolnensis.

9. Ne cessent ab operibus in Compassione Beatissimæ Virginis, & Præsentatione, nec in Conversione Sancti Pauli, nec in festis Sanctorum Doctorum Gregorii, Ambrosii, Augustini, Hieronymi: nec in festis Sanctorum Bernardi, Thomæ de Aquino, Agathæ, Catharine Martyris, & undecim millium Virginum, qui si habitant in aliqua Parochia se illis conformare debent cum quibus manent, in Festis colendis, vel non colendis.

10. Constituti autem in itinere diebus Festivis Ordinis Missas audire debent, si possunt.

De Disciplina Fratrum, & quibusdam aliis ad Divinum Officium eorum pertinentibus.

CAPUT TERTIUM.

1. In Adventu, & Quinquagesima Conventus per singulas hebdomadas singuli singulas accipiunt disciplinas in domo inferiori in Ecclesia, de manu Procuratoris dictis Matutinis per eum. Si vero non interfuit Procurator, dicant pro disciplina ter *Pater noster*, & ter *Ave Maria* cum veniis. Idem facit, qui non interfuit, cum a Procuratore datur disciplina. In Domo vero Superiori a Priore, vel eo absente a Vicario, ante Laudes disciplinas recipiunt. Id autem fit feria secunda, nisi tunc Festum Capituli occurrat, in quo casu ad feriam tertiam differtur.

2. Cinerem, qui adsunt in Sacello domus inferioris de manu Procuratoris accipiant, qui vero in domo Superiori, de manu Sacerdotis hebdomadarii: qui non interfuit, ter *Pater noster*, & ter *Ave Maria* cum veniis dicant.

3. A capite jejunii usque ad Pascha post Nonam, prostrati ter *Pater noster*, & ter *Ave Maria*, pro Missa persolvant.

4. Dominica in Ramis Palmarum, omnes Conventus in Capitulo Monachorum conveniant, ibique excommunicentur omnes proprietarii, qui occultandi animo, vel celandi aliquid ultra valorem trium solidorum Turonensium, quibus nunc correspondent vigintiquinque Asses Gallici, retinuerint, donaverint, permutaverint, vel alio quolibet modo alienaverint, & illud suo Priori revelare, vel confiteri, saltem temporibus statutis scienter neglexerint: hoc est presentes usque ad diem Cœnæ inclusive, ab-

6. Ad Lectum habeant paleam seu stramentum. Filtum si possit haberi, aut pro eo grossum pannum non duplicatum, pulvinar, & coopertorium, nec lineis linteaminibus, nec matallatis utantur. In itinere tamen jacere possunt in lectis, sicut illos invenerint paratos, dummodo non nudi inter duo linteamina: Sed vestiti tunicella, & cincti, atque cum Caputio jaceant, sicut semper, & ubique jacere debent. Qui vero aliter in lecto de pluma jacere presumpserit, privetur vino tot diebus quoties hoc fecerit.

7. A Pascha usque ad Festum S. Michaelis a Prima usque ad Completorium, nocturnis calceis non utantur: venientes autem ab inferiori Domo ad superiorem; in eam habeant lectos in Dormitorio communi, vel Cellulis destinatis, Pellicias, & Calceos nocturnos.

8. In omnibus denique, que ad vestium eorum pertinent, aliud nihil curetur, nisi ut frigus arceatur, & nuditas tegatur. Nam, & tunicella, & cingula de cruda gerant cannabe, aut corio albo, vel ex utroque, & lumbaria ipsa cannabina sint: adeo non quod vanitas, aut voluptas, sed quod sola necessitas, aut utilitas postulat, cogitur.

9. Reliqua autem utensilia sive ad mensam, sive ad alios usus ipsi necessaria, dentur unicuique, quantum necessitas, & ratio Judicio Prioris postulaverit: nihil autem omnino, nisi cum licentia apud se retineat.

De Novitiis, & eorum Professione.

CAPUT DECIMUM SEPTIMUM.

1. Cum quis ad nos venerit petens fieri noster Conversus, eadem pene ab eo interrogentur: que solent ab his requiri, qui volunt fieri Monachi.

2. Et si iudicatum fuerit eum, qui vult fieri Conversus ad talem statum aptum, & Domui utilem futurum, nihilominus per annum, (*) aut per aliud longius tempus Prior proprio arbitrio, & prudentia, illum in habitu Seculari retinebit in Domo, & interim exercebit eum in vilioribus, & durioribus laboribus quibusve, & obedientiis, & faciet eum interesse Divino officio: atque illud persolvere sicut Conversi, ut assuescat.

3. Qui si repertus fuerit humilis, obediens, castus, fidelis, devotus, & in operibus strenuus: tum demum proponi poterit, & debet Conventui Monachorum. Et si totus Conventus, vel major pars Monachorum eum recipiendum iudicaverit, die per Priorem statuendo recipitur in osculo pacis in Capitulo, presentibus Priore, Procuratore, & Fratribus omnibus: receptusque rufus, & indutus, Caputium de manu Prioris accipiet.

4. Novitii Conversi pecunias, & alias res suas, quas secum forte attulerint, Priori ex integro reddant: ut non ipsi, sed Prior, vel ipse, cui Prior hoc injunxerit eas custodiat: nec eas ante Professionis tempus ullas alienet, aut alienari, volente etiam Novitio, permittat: sed eorum omnia ad instar Depositorum fideliter custodiantur: & si contingat eos exigere ante professionem, omnia illis ex integro restituantur.

5. Nullus vero professus Monachus, vel Conversus de rebus Novitii, seu ejus, qui optat

recipi in Conversum aliquid postulet, aut exigat, tales enim exactiones sub poena excommunicationis prohibentur.

6. Novitii Conversi a Priore moneantur ad faciendam Confessionem Generalem, quam ante professionem debent facere ipsi Priori, qui auctoritate Apostolica potest eos absolvere ab omnibus sententiis excommunicationis, & a votis factis in seculo, si tamen perseveraverint in Ordine.

7. Si Novitius Conversus intra examinationis tempus laudabiliter agens mortuus fuerit, pro eo nihilominus fiat, quam si esset professus.

8. Novitii ante finitum annum post Habitum receptum, profiteri omnino non possunt.

9. Cum dies institerit, in qua ad professionem recipiendus aliquis Novitius fuerit, in Capitulo Monachorum toto corpore prostratus misericordiam postulabit, & supplicabit propter amorem Dei se recipi ad professionem sub habitu Conversorum, pro humillimo omnium Servo. Qui si consilio, & consensu Monachorum, vel majoris partis recipiendus iudicabitur: tunc de stabilitate, obedientia, conversione morum, ceterisque ad statum conversorum necessariis, a Priore coram Conventu serio monebitur.

10. Quod si ad haec immobilis, & imperturbatus manserit, & ad omnia paratum se exhibuerit, de rebus suis disponere jubeatur. Quod ut libere faciat, nullus debet ab eo aliquid de rebus suis postulare, etiam intuitu elemosynae, propinquis, aut aliis danda.

11. Non debet etiam Novitius in die suae professionis aliquid dare pro pitantia, aut confessionibus Conventui dandis, nec ad professionem suam Parentes suos, aut amicos convocare: ne quo die debet mundanis rebus abrenunciare, & Deo soli cui se totum devotus vacare, ac carnem, & mundum distrabatur.

12. Postremo si perseveraverit pulsans, commoneatur, quod ad Missam sit professionem facturus, & communicaturus. Tunc si scribere nesciat, roget aliquem ore proprio, ut suam professionem vulgari lingua sibi scribat, in cuius sine ipse manu propria signum Crucis depingat, quam etiam manu gestans post Euangelium, & Oleritorium ad Cornu Epistolae appropinquet, eamque sicut est in ejus dextera manu Diaconus cunctis audientibus legat, si ipse, qui professionem est facturus legere non novit: sub hac forma.

13. Ego Frater N. promitto obedientiam, & conversionem morum meorum, & perseverantiam omnibus diebus vite meae in hac Eremita, coram Deo, & Sanctis ejus, & reliquiis istius Eremitae, quae constructa est ad honorem Dei, & Beatissime semper Virginis Mariae, & S. Joannis Baptistae, pro timore Domini Nostri Jesu-Christi, & remedio Animae meae: in presentia Domini N. Prioris. Quod si aliquo tempore unquam hinc aufugere, vel abire tentavero, liceat Servis Dei, qui hic fuerint me plena sui juris auctoritate requirere: & coacte, ac violenter in suum servitium revocare.

14. Post haec hanc ipsam Chartulam offerat super Altare, & osculato Altari posternatur ad pedes Sacerdotis, tali observatione benedicendus: *Salvum fac, Mitte ei, Domine nobiscum, Oremus, Domine Jesu-Christe, qui es via &c.*

15. Ab hoc tempore noverit se nihil omnino, ne baculum quidem quo per viam gradiens

in-

innititur, sine Prioris habere licentia: quippe cum nec ipsemet suus sit.

De Fratibus qui foras mittuntur.

CAPUT DECIMUM OCTAVUM.

1. Conversi non mittantur extra terminos sine Cappa, & Pileo, nunquam tamen permittatur deferre Cappam, aut Pallium, vel Pileum nigri coloris: sed grisei, vel castanci juxta morem Dolorum. Qui vero presumpserit ferre Cappam nigram, aut Pileum, arbitrio Prioris vino privetur.

2. De famulo autem, vel comitiva honesta eis danda, quando exeunt, committitur prudentiae, & iudicio Prioris.

3. Qui exeunt terminos, debent providere ne panis, vinum, fructus, vel aliquid aliud, quod deteriorari possit, in Cella sua remaneat: clavem quoque suae Cella tradere debent Procuratori, vel ei cui Procurator iusserit, quod si non fecerint, careant vino, & pitantia uno die, vel pluribus ad arbitrium Praesidentis.

4. Cum exeunt foras, vel redeunt, ad Ecclesiam divertant, si ea die non fuerint ad ipsam.

5. Seculares rumores ubi audiunt, ibi dimittant, nec ullius nostrum verba, vel salutes ad aliquem extraneum, nulliusque extranei ad aliquem nostrum, nisi Priore, vel Procuratore jubente, aut licentiam dante, ferant, vel referant.

6. Quando ad vicina loca mittuntur, nec escam a quoquam, nec hospitium recipiant, nisi aut specialiter iussi, aut aliqua inevitabili, & inopinata necessitate coacti.

7. Quicumque autem, & quandocumque ire jubentur, sive pedestres, sive equestres, nullatenus contradicant. Infra terminos autem Dolorum, nisi sint cum Priore, non equitent, nisi adeo debiles extiterint, quod non valeant peditare: sed nec extra terminos equitare debent de licentia Prioris. Quando tamen foras ducunt equos pro aliquibus oneribus deferendis possunt equitare in eis quamdiu sunt absque onere.

8. Conversos in itinere ad mensam suam, possunt Prioresmittere, si eis videbitur: sed in Dombus nostri Ordinis nunquam debent Conversi cum Prioribus comedere.

9. Conversi extra terminos exeuntes jejunia Ecclesiae non solvant, & si commode possint, quotidie Missas audiant: omnibus autem Ecclesiae festis omnino Missam audire, si possint, tenentur.

10. Quando extra missi redeunt, aut cum super hebdomadam ad Superiorem Domum ascendunt pro operibus, facta primum Oratione in Ecclesia venient statim ad Priorem: vel quam citius habuerint opportunum.

11. Quilibet cum foras mittitur, quam citius commode potest reverti tenetur, & reversus quae data sunt ei, non debet ea retinere sine licentia Prioris, aut Procuratoris absente Priore.

12. Custos Pontis Carthusia, cum nullo profusus, nisi specialiter iussus, aut cum licentia, fabulari licite potest, quos autem admittendos, vel repellendos duxerit, id faciat quam paucissimis fieri potest verbis: id ipsum servare jubetur, quicumque vices ejus exequitur.

De consuetudinibus Generalibus Fratrum.

CAPUT DECIMUM NONUM.

1. Conversi, & Donati memores suae conditionis, qua recepti sunt in servitium Monachorum Monachis omnibus tam gestu, quam verbo debitam reverentiam exhibeant. Propterea obviantes eis aliquantulum inclinent, & caput discoperiant, & quando loquuntur cum eis, caput non tegant, nec assideant, nisi iussi: multo magis autem erga Priores, & ceteros Officiales se se reverenter, & fideliter gerere debent.

2. Nullus Conversus, vel Donatus excepto Coquinario, & adjutore ejus, in Coquina comedat, nisi forte de licentia Prioris, & raro. Nullus etiam praeter praedictos ibi bibat, nisi Priore, aut Procuratore praesente, nec intret Coquinam nisi vocatus ab eis.

3. Quando Prior, aut Procurator comedit solus, vel cum hospitibus, nullus se ingerat intraturus ad eos, nisi qui fuerit ad serviendum, deputatus, vel nominatim vocatus.

4. Ad Prioris Cellam, vel Procuratoris non veniunt post Completorium, nisi ex necessitate, vel vocati ex nomine. Postquam pulsatum est Completorium nullus remanere debet cum hospitibus, nisi praesente Priore: exceptis iis, quibus, ut ipsis hospitibus serviant, est injunctum. Cum etiam est aliquis in alterius Cella, vel alibi, audito Completorio statim recedere debet, nisi majorem moram faciendi speciale habeat mandatum.

5. Quocumque die, vel tempore Conventus sit in claustris, & diebus festis post Nonam, usque ad Vesperas, Conversi non debent intrare Claustrum, vel per illud transire, vel ad osium clamando, vel pulsando, nimium strepitum facere. Quando etiam Conventus vadit, vel redit ab Ecclesia, cavere debent, ne in Claustris appareant.

6. Sine calceis nunquam vadant ad Ecclesiam, vel Conventum intrent: nec unquam in Conventu Pileos, vel Biretos portent, nisi de super caputa habeant.

7. Cellae, & Officinae Conversorum a Priore, vel Procuratore semel in mense, vel quoties eis placuerit, visitentur, quibus ipsi Conversi quidquid habent exponere teneantur: & si quis ex eis cibaria, aut alia illicita tenere sit assuetus, & monitus noluerit se emendare, incarceretur.

8. Rationem de omnibus, quae recipiunt, & expendunt, reddant Fratres obedientiales Procuratori, quoties ei placuerit: nec alteram pecuniam accipiant, donec de accepta plenarie rationem reddiderint. In qua reddenda, si de mendacio convicti fuerint, tamquam de proprio possint judicari.

9. Non accipiant ab aliquo, nec dent alicui pecuniam mutuo, alioqui teneant Cellam pro carcere arbitrio Prioris, donec pecuniam ei a quo receperint, reddant, vel ab eo recipiant, cui tradiderant: nisi pro manifesta necessitate, vel utilitate Priori, vel Procuratori se id egisse monstraverint: Eidem poenae subjaceat quicumque claves clandestinas habuerit.

10. Deposita aliena nunquam, etiam Procuratore praesente, custodiant, quae si foras receperint, reversi mox illa Procuratori reddant. Quod si quis depositum aliquod penes se habere sine licentia Prioris deprehensus fuerit,

tan-

(*) Ordinatio anni 1644. Statute fuerunt Statutum tertiae partis cap. 17. de Novitiis. Cōversorum, itaut in habitu seculari ad minus per annum integrum sine ulla temporis dispensatione ne probetur.

lima pulset ad Primam, & candelam accendat, quando a Procuratore Fratres accipiunt disciplinas.

20. Ad consilium Procuratoris vinum temperet. Nullum Hospitem sine licentia in Coquinam introducat. Quidquid ab eo Coquinarius Superior per se, vel per nuntium postulat, sine dilatione, si habet, mittere debet.

De Piflore.

CAPUT OCTAVUM.

1. Pistor annonam, seu grana ad annuam provisionem necessaria recipiat, in granario ad mensuram reponat, siccet, custodiat, ventilet, molat, vel ut molantur Procuratorem admoneat, & ut farina tempestive aseratur curet, panes conficiat, & coquat.

2. Pistori quando panem coquere debet, detur adjutorium necessarium juxta dispositionem Prioris, vel Procuratoris. Ipsa die qua coquit excusetur a Matutinis, & tantum semper coquat, quantum Procurator præceperit. Sine licentia non querat operarios.

3. Pistor Aquam benedictam per Cellas aspergat, & eam a Domo superiori asportet, vel Coquinarius si Pistor desit: cum vero uterque desit, Coquinarius provideat, ut ab aliquo offeratur.

De Satore.

CAPUT NONUM.

1. Sutor coria teneat, incidat, sotulares faciat, ac reficiat, cum ei injungitur emat coria & sagimen, & cum redierit ostendat Procuratori, & de omnibus rationem reddat.

2. Semel in anno dato adjutorio coria præparet, & tunc tot faciat Sotulares, ut in magna anni parte sufficiant.

3. Sotulares Monachorum ungit, ac reficit, Conversorum autem nunquam: Sed ipsimet ungere debent. Eos qui Sotulares nocturnos, sive diurnos negligenter custodiunt, reprehendat.

4. Nulli extraneo det Corium, & Sagimen, sine licentia; nec etiam Fratribus, vel Familie, nisi in his quæ de institutione debentur. Corticem, quæ sito adjutorio, in æstate faciat, siccet, & molat.

De Fabro.

CAPUT DECIMUM.

1. Faber communia ferramenta Domus faciat, & reficiat, nulli alieno sine licentia utensilia accommodet, semel in anno ostendat omnia Procuratori, & Procurator describat, ne aliquid deperire possit.

2. In Hyeme, & cum aliud operari non potest, faciat, & reficiat ferramenta. Cum ferrum suum extendit, præcipiente Procuratore, adjuvent eum aliqui de Mercenariis.

3. Non debet fabricare Fratribus sine licentia, nisi quod habent de institutione.

4. Temporibus congruis faciat, vel fieri faciat carbonem suum.

De Hortulano.

CAPUT UNDECIMUM.

1. Custos Horti ipsum, & apes custodiat, Domum propriam habeat, ubi utensilia sua, & semina custodiat, ipsum Hortum fodiat, herbas seminet, & mundet cum dato sibi adjutorio.

2. Non conducat Operarios sine Procuratoris licentia.

3. Cum Hortulanus ibi non est, Coquinarius, aut alius, cui Procurator injunxerit, Horti habeat curam, & Hortulano, cum adest, opem quoad potest exhibeat.

De Carpentario.

CAPUT DUODECIMUM.

Carpentarius Consilio Procuratoris Domos cooperiat, faciat, & reficiat, Operarios sibi necessarios quarat, & de omnibus rationem Procuratori reddat.

De Agricultura, & Pecorum nutrimento.

CAPUT DECIMUM TERTIUM.

Quidquid ad Agriculturam, & Pecorum nutrimentum pertinet, Priorum discretioni disponendum relinquitur, qui habitacione locorum, temporum, necessitatum, & majoris utilitatis Domorum, & personarum Ordinis, de ipsis ordinabit, prout secundum Deum, & conscientiam melius expedire sibi videbitur. (a)

De Abstinentia, & Jejunii Fratrum.

CAPUT DECIMUM QUARTUM.

1. Unam qualibet Hebdomada abstinentiam faciant Fratres Conversi, in qua pane, & aqua, & sale sint contenti, nisi aliud de misericordia, apponatur, exceptis his quos infirmitas, senectus, debilitas, aut alia quævis causa iudicio Prioris rationabilis excuset.

2. Nulli autem detur gratia generalis de abstinentiis, sed qui volent super his gratiam obtinere, Misericordiam a Præsidente petant, eo die quo fieri debet abstinentia. Qui sicut expedire judicaverit, misericordiam illis faciet, vel denegabit.

3. Ovis, & lacticiis diebus abstinentie, & in Adventu, & per totam Quinquagesimam vesci non licet, nisi propter infirmitatem, aut in itinere, ubi alius conveniens cibus non poterit inveniri.

4. Abstinentiam faciant in Vigiliis Nativitatis Domini, Ascensionis, Pentecostes, Corporis Christi, omnium solemnitatum Beatissime semper Virginis Mariæ, Sancti Joannis Baptiste, Apostolorum Petri, & Pauli, S. Brunonis Patris nostri, & omnium Sanctorum.

5. Cæteris Septimanis, in quibus nulla prædictarum Vigiliarum invenit, abstinentiam faciant feria sexta, nisi in ea occurrat Festum duodecim lectionum, sive Capitulum habeat, sive non. Tunc enim abstinentiam faciant feria quarta, vel secunda, vel Sabbato, vel tertia, sive quinta, prout a Præsidente ordinatum fuerit: Sic

(a) Hic nota consulenda est Bulla SS. D. N. Innocentii PP. IV. qua est Sexagesima inter privilegia Ordinis, & videbitur quanta cautela tunc adhibeatur, ut superfluum quidam pecorum nutrimentum non admitteat.

Sic quod ad minus abstinentiam unam faciant semper in hebdomada.

6. In Adventu quoque, & Quinquagesima, & jejunii quatuor Temporum, etiam feria quarta abstinentiam faciant.

7. In Vigiliis vero Apostolorum Jacobi, Bartholomæi, Matthæi, Simonis, & Judæ, Andree, Thomæ, Mathie, & S. Laurentii Martyris, & in jejunii quatuor Temporum, & feria secunda, & tertia Rogationum, jejunantes semel refectio- nem fumant.

8. In Adventu, & Quinquagesima, exceptis diebus Dominicis, semper jejunent, & a lacticiis abstineant, & similiter omni feria sexta, nisi in ea Festum Capituli extra Adventum, & Quinquagesimam occurrerit, tunc enim bis comedant sed a lacticiis abstineant.

9. Cæteris totius anni diebus, ne nimio labore frangantur, bis comedere possunt, sed semel tantum pitantiam accipiant, nisi Priori aliter visum fuerit. Quidquid autem de oblata eis pitantia super fuerit, illud absque licentia non referent, sed reddant Coquinario.

10. Extra horas nihil alimentorum, nisi exigente necessitate, aut infirmitate, licet eis sumere, nec vinum bibere.

11. Fratribus, qui in grangiis, vel alibi operantur, vinum non mittitur, nisi sit eis ibi pernoctandum.

12. Purum vinum nec in ipsa refectio- ne, nec extra eam unquam bibere debent, quoties autem scienter vinum purum biberint, toties quando bibere vinum poterunt licite, a vino abstineant.

13. In partibus ubi non assuescit vinum, Conversi sint contenti vino diebus festivis quibus in Refectorio comeditur, aliis vero diebus cervisia utantur.

14. Nullus interrogare debet quid pro refectio- ne coquat a Coquinario, nec aliquis recusare potest licite Coquinam, seu pitantiam, quæ generaliter omnibus est preparata, nisi infirmitate cogente. Quod si quis de Vitalibus murmurare præsumpserit, ea re privetur omnino pro qua murmuraverit.

15. Antiqua consuetudo est ut duo genera panum, alterum quod pulchrius, & purius sit, Monachis faciamus, & alterum Conversis. Quod cum Priori placuerit ut fiat, ei contradicere nullus audeat.

16. In Refectorio nolens aliquis ea, quæ sibi apponuntur ex aliqua causa comedere, alteri porrigere fas non habet.

17. Oculos ubique, sed maxime in Ecclesia & Refectorio cohibeant, ne murmurandi, aut ridendi occasionem hauriant.

18. Ante refectio- nem, pro benedictione semel *Pater noster*, & *Ave Maria* dicant, & signum Crucis faciant; post refectio- nem vero pro gratiarum actione dicant *ter Pater noster*, & *Ave*, præmissis *Agimus tibi gratias* &c.

De Rasura, & minutionibus Fratrum.

CAPUT DECIMUM QUINTUM.

1. Antiqua consuetudo est, ut toties radantur Conversi, & eorum grenones (sic appellamus barbam superiorem) auferantur, quoties Monachi raduntur. Inferior autem barba, quæ in poenitentiam semper fuit eis relicta, ne in ali-

quem ab usum convertatur unquam, volumus ut omnino negligatur. Quod si quis contrarium fecerit, tota barba privetur.

2. Generales minutiones, aut minutionum, beneficia Conversis non concedantur, sed si quis eorum minutione, aut alio quovis medicamine, indigeat, licentiam petat a Priore: qui paterno affectu ei providebit juxta possibilitatem Domus, & exigentiam infirmitatis.

3. Monentur tamen infirmi, ne superflua, aut impossibilia petendo, aut forte murmurando servientes sibi contristent, diligenter attendere, & ut memores arrepti propositi, & ut sanos Religiosos a sanis, ita agrotos ab agrotis secularibus debere cogitare discepare: nec illa in Eremitis, quæ vix in Urbibus inveniuntur, exposcere. Omnino tamen caveatur, ne infirmi a servientibus negligantur.

4. Verumtamen esus Carnium cui Ordo renunciavit, nulli Conversorum concedantur, etiam si sit leprosus.

5. Procurator vero, & Coquinarius, seu dispensator, erga infirmos diligentes sint, & benigni, & etiam circa hospites, & Mercenarios, quando eos contigerit agrotare.

6. Si unus, vel plures Conversi infirmantur: si necesse fuerit, in una Camera poterunt collocari.

7. Cum autem Fratres extra terminos infirmantur, nec sunt nimis remoti, potest eos Procurator, vel Prior si necesse fuerit, visitare. Fratres vero Carthusiæ, Priores Ordinis, qui vicini- ores fuerint, de mandato R.P. Carthusiæ visitabunt.

De Vestitu Fratrum, & utensilibus Cella.

CAPUT DECIMUM SEXTUM.

1. Ad vestitum habeant duas longas vestes, Tunicas parvas tres, Caputia tria, Caligarum, paria tria, Pedulium quatuor, Pelliciam unam, Pelliciolum, aut Sagum duplicatum unum. Lumbare duo, Cingula duo, Sotulares, seu Calceos diurnos, & nocturnos, seu subere compactos, quos a coeno, nive, & pluvia, quantum possunt, custodire debent. Fiant autem eorum Sotulares de pelle bovina.

2. In Domo Carthusiæ Kalendis Novembris unam Tunicam veterem, & par caligarum reddant: unamque novam, & par caligarum accipiant. In aliis autem Domibus, pro consuetudine Domorum.

3. Pellicias accipiant veteres, eas videlicet, quas reddunt Monachi, tum novas accipiunt: Similiter, & Pelliciolum, seu sagum ex pellibus suffultum. Novas autem Pellicias non querant: sed vestimentis, & pannis, quæ debentur ex Ordine, sint contenti.

4. Quando extra terminos exeunt, Cappam castanei coloris aut griseam ferant, & pileum, consimilem. Volumus hanc uniformitatem servari in colore Cappæ, & Pilei per totum Ordinem, nec unquam in hoc dispensari, nisi ex multum rationabili causa, a Capitulo Generali, vel R.P. prius approbata.

5. Ad Ecclesiam sine Caputiis, & oblonga veste, vel Pellicia ire eis non liceat. Mantellum tamen, seu aliud quodlibet indumentum supra vestem oblongam, aut Pelliceam ferre non debent ibidem existentes.

in domo Ordinis, etiam transeuntes.

Quid eis dicendum sit pro Defunctis.

CAPUT QUARTUM.

1. Pro recenter Defuncto Monacho, vel Conuerso Domus sue professionis, & pro quolibet Monachatu cum Psalteriis per chartam Capituli instructo, trecentas triginta Dominicas orationes reddant Conuersi, quarum medietatem cum venis dicant.
2. Qualibet hebdomada septem Anniversaria persolvant: pro singulis autem 9. *Pater noster* cum venis dicant.
3. Qualibet etiam hebdomada duos Breves, & pro quolibet 30. *Pater noster* cum venis dicant.
4. Pro Officio Capituli Generalis, & pro Officio Cluniacensi trecentas triginta Orationes Dominicas reddant. Pro Benefactoribus, qui pronuntiantur in die S. Stephani trecentas.
5. Pro quolibet tricenario cartæ Capituli dicant quinquaginta *Pater noster*: pro Tricenariis autem extraneorum, qui non sunt de charta, dicant centum quinquaginta.
6. Pro singulis Missis de Dominica singulis Sacerdotibus instructis dicant quinquaginta *Pater noster*, pro Prece generaliter *Pater noster*.

Quis respondere debeat, & præfata; & quomodo Silentium, & Cellam debeant Fratres observare.

CAPUT QUINTUM.

1. Cum absente Procuratore ad Ecclesiam, Fratres conveniant, eis præest in officio, qui primus est in Ordine. Similiter & in cæteris locis, vel operibus, nisi forte obedientia, in qua fuerint, alicui fuerit specialiter instructa tunc enim cui proprie instructa est, cæteris præseat, qui, & respondeat aliis adventantibus, vel obviatibus.
2. Dominicis, & aliis diebus festis Conuersi silentium, & Cellas teneant. Omnibus etiam diebus in quibus laborant, post completorium usque ad Primam silentium seruent, nisi obedientia eis commissa aliud exigat, nec loquendi licentiam tali hora querant, nisi magna, & iusta occasione. Qui vero in nulla obedientia occupatur frequenter Ecclesiam etiam diebus festis, & silentium, & Cellam teneat.
3. Si Prior, aut Procurator viderint, seu invenerint Conuersos simul colloquentes, nisi pro necessitate, & sub paucis verbis, acriter reprehendant eos: maxime si id fiat diebus festis, in quibus ipsi debent servare silentium, vel si hora fuerit prohibita.
4. Cellas, vel officinas alterius obedientiæ absque licentia nullo unquam tempore intrare possunt. Inhibemus etiam Conuersis, & Donatis districte, ne Cellas Monachorum sine licentia Præfidentis ingrediantur; alioqui ad terram comedant pro qualibet vice, nec etiam loquantur cum Monachis absque licentia in Domo, nec eis aliquas salutationes, seu rumores, vel munuscula, aut literas deferant, alioquin pro modo culpa arbitrio Prioris graviter puniantur.
5. Non licet etiam Conuersis sine licentia cum supervenientibus secularibus loqui, vel fabulari, sed obviantes, vel supervenientes incli-

nato tantum capite licet resalutare, viam ostendere, ad interroga *Es*, vel non respondere, & quod amplius loquendi cum eis licentiam non habeant, se excusare.

6. In quolibet opere, vel obedientia constituti Conuersi, possunt inter se, & cum adiutoribus loqui de necessariis, & utilibus: sed non cum supervenientibus, aut Fratribus alterius obedientiæ, nisi pro necessitate, & sub paucis.

7. Quandocumque silentium aliter frigerint, in proximo festo Capitulo suam culpam recognoscant, & disciplinam de manu Præfidentis recipiant, & si fuerint assueti, gravius puniantur. In vigiliis tamen Pasche, Pentecostes, & Natalis Domini, & in præcipuis solemnitatibus, & quoties communicare debent in Conventu, aut quoties ex causa rationabili Priori visum fuerit aliquid eis in iungimus loco discipline.

8. Edentes in Refectorio, aut in suis Cellis silentium teneant, quod si tunc frigerint, dicat pro qualibet vice 25. *Pater noster*, & *Ave Maria*, & nihilominus in sequenti Capitulo dicant suam culpam, & recipiant disciplinam.

9. Et quoniam in observatione silentii multum erratur, Procurator, & Coquinarius cum viderint illud infringi, fortiter reprehendant: & si se non emendaverint, referant Priori, qui præter disciplinam in Capitulo recipiendam, si fuerint consuetudinarii in frangendo, penam apponat maiorem, faciendo eos a vino abstinere, aut ad terram comedere: super his autem, quæ dicta sunt Præfidentis invigilent, ut observentur, & sint Conuersi circa silentii observantiam plus solito solliciti.

De Coquinario, & Dispensatore.

CAPUT SEXTUM.

1. Coquina unus e Fratribus præfideat, qui solitos cibos ita præparare debet, ut non detur Monachis, vel Conuersis occasio murmurandi, præparatas autem dispenset, panemque, & vinum ministret oris statutus. Nulli pitantiam donet, nisi quando debetur ei, sine licentia speciali.

2. Fratrem aliquem, in coquinam, vel dispensam, nisi causa iustæ necessitatis introducere non potest, introductumque transacta necessitate emittat inviolato quantum res finit silentio.

3. Coquinario non licet in Cellas intrare, residere, aut fabulari, nisi aliquem forte egrotare contigerit.

4. Refectorium, Dormitorium Fratrum, & Hospitium mundet, vel faciat mundari.

5. Dare, vel accipere sine Prioris licentia, nihil audeat, eis tamen qui transmissa ascierunt potest dare ad manducandum: aliis nequaquam sine licentia. In festis ita ante Missam, & post, de his quæ præparanda sunt, providere debet quantum potest, ut ipse, & ejus adiutor Missæ majoris officium audire possint.

6. Coquinarius, vel Dispensator Refectorium præparet, & hoc quantum fieri potest adiutori suo non debet injungere. Nunquam Operarios conducat sine licentia.

7. Quando per negligentiam ejus aliquid alicui deest, quod de consuetudine habere debet, quam citius loco, & tempore congruo Priorem inveniet, vel eo absente Vicarium, culpam suam

suam recognoscere, & ab eo qui passus est negligentiam petere veniam debet.

8. Singulis diebus festis, si potest, Capitulo interesse debet, & culpam suam recognoscere.

9. Hospitibus provideat Pellicias, & sotulares nocturnos, & Monachis det scutellas, coclea, scyphum, vasa aquaria, & vinaria, & cætera hujusmodi: nisi Procurator ipse ea ministret, aut per alium ministrari faciat juxta consuetudinem Domorum.

10. Coquinarius etiam, si dispensator absente Procuratore provideat ut Hospites Religiosi, vel alii venire volentes ad Matutinas, eundo, & redeundo lumen habeant. Cum pitantia datur Monachis, post prandium, quod superest debet recolligere.

11. Coquinarius, aut Dispensator provideat, ut panis, qui in Refectorio apponitur mundus sit, id est neque exustus, neque corrosus, neque alia foeditate maculatus, nec aliquid habens, quod abstergendum sit, aut radendum. Ipsius est etiam providere ut vasa quibus cibus, & potus inferuntur, diligenter lota, & bene de subtus extra sint: ne mantilia quibus superponuntur maculentur. Scyphos, & vasa vinaria, & Cochlearia singulis festis diebus diligenter debet mundare, & providere, ut salina, & sal quod apponitur mundum sit, & ut excicetur, ne humefactum liquefiat.

12. Ad ipsius quoque curam pertinet, ut cultelli non eruginentur, & ut hebetati exacuantur, & ut in Refectorio, quando ibi comeditur Conventus, nullus tumultus, aut vox, nisi solius legentis audiatur.

13. Cum autem in quibusdam Domibus præter Coquinarium sit etiam Dispensator, ad panem, & Vinum, & aliqua alia dispensanda deputatus, quæ hic dicta sunt ad Coquinarium pertinere, juxta Domorum consuetudinem ad Coquinarium, vel ad Dispensatorem referenda sunt.

De Coquinario inferioris Domus.

CAPUT SEPTIMUM.

1. Coquina inferiori similiter unus e Fratribus præfideat, qui solitos cibos Fratribus præparet, & dispenset, horis competentibus signum pulset, a quo etiam panem, vinum, sal, cochlear, scutellas, lumbaria, acum, filum, & ceram ad cerandum accipiat. Aliud autem, quidpiam præter Procuratoris licentiam eis dare non potest, nec etiam in Coquina frustum feracii ponere. Qualia autem aliis ministrat, talia sumat & sibi.

2. Dare, vel accipere ab his qui Domus sue non sunt sine Procuratoris præcepto nihil audeat: qui si forte abfuerit, & aliqua interim necessitas acciderit, ita faciet quemadmodum ipsum, si adesset, facturum existimavit, redeuntique quid, & quomodo egerit indicabit.

3. Fratrum aliquem in Coquinam nisi causa iustæ necessitatis introducere non potest, introductum vero transacta necessitate statim emittat, inviolato, quantum res finit, silentio.

4. Ecclesiam custodiat, Porta præsit, adventantibus respondeat, ferramenta communia servet, nisi Faber, qui ea servet assuerit: Dominus, & universæ Suppellectilis curam gerat. Ex quibus omnibus si aliquid deperierit: prostratus

humi reum se, culpabilemque clamabit. Hæc eadem servet quicumque vices ejus exequitur.

5. In diebus solemnibus, vel ipse, vel qui supplet vices ejus, adventantibus de proxima Villa nihil habet dare, vel commodare, nisi forte potentium necessitas aliud postulet, sed tantum ut recedant jubetur respondere, ne per tales dies affluant inquietudinem, & molestiam facere.

6. Coquinarius inferior primum signum ad Matutinas pulset, lampadem accendat in Ecclesia, juxta lampadam sedat, Infirmos requirat, Hospitibus Religiosis antequam pulset portet lumen. Ad *Benedictus*, accensa candela egrediatur, & ponat eam in loco congruo, ut fratres egredientes lumen habeant, & Novitium eam extinguat.

7. Coquinarius cum extraneis loquatur, cum fratribus non, nisi accepta licentia: Procuratore tamen absente, cum quibus voluerit potest loqui: nemini potest dare licentiam loquendi cum aliquo, præfente Procuratore. Nec etiam propter ejus præsentiam, aliquis cum aliquo loqui debet.

8. Præfentibus Fratribus, vel absentibus Cellas eorum non debet intrare sine licentia, nisi quando absenti aliquid dare voluerit, vel utensilia ejus, si ve aliquid aliud in Cellam mittere, vel accipere.

9. Mortuos non debet abluere, sed filium præparet, & acus.

10. Panem triticeum, vel caseum, vel vinum mercenariis non det sine licentia, nisi quando eis debetur: vinum Hospitibus recedentibus, vel Fratribus exeuntibus nullatenus debet dare ad secum asportandum.

11. In Hospitio exteriori nulli det panem conventualem sine licentia, ad Hospitium vero superius, nullos recipiat Hospites, nisi venerabiles, & honestos.

12. Caveat ne portam, qua itur in Claustrum, mercenarii intrent.

13. Nulli pitantiam donet nisi quando debetur ei, sal, & legumina, & cætera, quæ ad cibum pertinent donet Pastoribus.

14. Ad Primam pulset, cum Procurator infirmatur, vel minuitur, vel cum mane ascendit ad Domum Superiorem Missam celebraturus. Ad Missam nunquam pulset nisi ei præcipiatur.

15. Cicer non coquat, nec duas coquinas faciat sine licentia. Ollas, & scutellas suas designet, lavet, vel lavari faciat.

16. Conuerso de Ordine nostro, cum ordinata venit, Cellam providere debet.

17. Sine licentia non accipiat de formageria seracium, vel caseum, tenetur tamen providere cum Procurator ascendit superius, vel aliquo vadit, ut propter Hospites, vel propter Fratres habeat sibi necessaria.

18. Providere etiam debet, ne Mercenarii otiosi sint, & curam habere horti, & Gallinarum, & si necesse sit saginarios, & ut fegetes mundentur, & reducere in memoriam Procuratori, quæ faciendæ sunt, & prævidere quantum potest ne per ipsos, aut alterius negligentiam aliquid alicubi deperat. Panem recentem non det sine licentia, nisi quando de consuetudine Monachis datur.

19. Coquinarius in Adventu, & Quinquagesima

tanquam de proprio iudicetur.

11. Si quis aliquid de rebus sibi iniuncte obedientia interrogatus occultaverit, convictus, ut de furto iudicetur, cui poenae subiaceat & ille, qui de rebus ad obedientiam quam dimisit pertinentibus aliquid fuerit retinuisse compertus.

12. Conversi sine licentia nihil accipiant, donec, accommodent, permittent, vel quomodocumque alienent, & pro alienis nunquam spondeant. Donationes etiam simulatae sub specie mutationis, ab his, vel inter eos nullatenus fiant.

13. Literas nec mittant, nec recipiant, nisi prius a Priore, vel Procuratore visas, si praesentes sunt, exceptis literis, quas ad R. Patrem, vel Visitatores scribant, aut ab eisdem recipiant.

14. Si vestis, vel aliud eiusmodi mittatur alicui Fratrum, ex antiqua consuetudine non ei, sed alteri potius dari debet, ne quasi proprium habere videatur. In arbitrio tamen Prioris relinquitur, utrum ei, cui missum est, an alteri detur; sed de Procuratoris licentia nemo illud accipere potest.

15. Si infra terminos nostros aliquid inventum fuerit, ei protinus, cuius est, si adest; si autem, Procuratori reddatur. Si autem extra terminos aliquid inventum sit a nostris Fratribus, aut suo Domino si fieri potest statim reddatur, aut ei per quem melius, & fidelius reddi posse putatur, commendetur: alias intactum dimittatur.

16. Nullus Conversus equum, Cellam, Cappam, vel proprium famulum habeat, nec quolibet aliud, quod Priori, vel Procuratori illud mittere, vel accommodare volenti, audeat negare.

17. Nullus etiam pecunias aliquas per se, vel per medium cuiuscumque interpositae personae in sua habeat potestate, vel voluntate, alioqui rigide puniatur. Si vero alicui aliquid datum vel oblatum fuerit, in eo nullum jus, aut proprietatem pretendere debet, aut potest, licet ex permisso Praesidentis ad simplicem usum ad nutum ejus revocabilem, illud possit apud se custodire, & eo uti, exceptis pecuniis. Quod si contentiose illud tanquam suum retinere voluerit, ab eo auferatur, & ad communem usum deputetur.

18. Debent etiam Professi omnes tam Monachi, quam Conversi, imo tenentur ex necessitate voti suae professionis, habere animum paratum resignandi in manus Praesidentis sponte, & habere ea omnia, quae sibi ad usum concessa sunt, quoties superior hoc voluerit, aut fieri mandaverit. Nec si hoc fecerit debent murmurare, vel conqueri, alioquin nondum se, & suos reliquerunt: & propterea pauperem Christum sequi, & ejus discipuli fieri non possunt, nec ejus paupertate ditari.

19. De obedientis, & omnibus, quae habent, facere debent secundum Prioris, & Procuratoris dispositionem. Quod si quis alicui obedientiae, vel operi deputatus, Priori, vel Procuratori de his disponenti; vel mercenariis, qui in eis fuerint, injungenti aliquid, non acquieverit: eadem die, vel crastina a vino abstineat.

20. Si Procurator Conversum aliquem, vel Donatum reprehendat statim prostratus veniam

accipiat, & si culpa exigit vino, vel pitantia eum privare potest: Inobedientes vero, aut perverse obediens graviore poena dignos, Priori, aut in ejus absentia Vicario denunciare, (a) qui eos puniat juxta gravitatem culpa: publicam enim poenitentiam in Conventu, non potest Procurator Conversis imponere.

21. Curas, & carnales affectiones, ac visitationes propinquorum, & amicorum suorum secularium Fratribus nostris omnino interdiciamus, & ne ipsos in mercenarios conducant sine licentia Prioris, aut Procuratoris.

22. Qui obedientias certas non habent, post Primam veniant ad Procuratorem, ut quod voluerit eis injungat: quibus si nihil injungitur ipsi Cellas teneant, & Ecclesiam sequantur: aut alicui honesto, & utili labori pro viribus incumbant.

23. Quicumque in quacumque obedientia alicujus vices agit, nihil omnino in ea sine licentia mutare permittitur. In cellis quoque ipsis, nihil nisi prius jussu, & ostensum mutari, fierique sinitur: ne domus laboriose facta curiositate deteriorentur, vel destruantur.

24. In alterius Cellam, seu in domum Fabri, Sutoris, Textoris, aut Furnum, vel aliam quamvis Officinam, nullus ingrediatur, vel loquatur sine licentia.

25. Quaecumque duo, pluresve, simul fuerint, ostium nullatenus claudatur omnino, aut sic obseretur, ut ab ingredi volentibus non possit aperiri.

26. Quaecumque pulsatur signum, quo ad Ecclesiam convenire debent Fratres, ad eam ubicumque sint, debent praetermissis omnibus properare. Quandoque autem sit oratio ante horam, non debent intrare, nec ante Ostium Ecclesiae loqui: nec extraneos, ut ibi loquantur, sustinere. Intrantes vero caput nudent, & profunde inclinent.

27. In Claustro, & ante Ostium Calinae, seu Dispense, sine necessitate non loquantur, nec infra Claustrum mercenarios sine licentia introducant.

28. Conversi ipsi ad Cellas suas suam pitantiam, & ligna sibi necessaria portent, & eadem sibi ipsi findant: si autem sint aliqui senes, & debiles, juniores, & fortiores debent eis, licentia impetrata, ligna necessaria providere, & findere.

29. Omnes etiam obedientiarum, alias obedientiarum, cum opus est, & eis injungitur debent juvare. Sed & omnia obsequia quantumlibet privata, quae sibi ipsis non possunt singuli facere, ab aliis humiliter, & devote compleantur, ita ut felicem putet se, & cui tale aliquid injunctum fuerit.

30. Obviantes etiam sibi invicem amica alacritate, & humili inclinatione capitis, mutuo locum dantes, servato pertranseant silentio, in quo juniores, qui posterius in Ordinem venerunt, fatagant praevire majores.

31. Disciplinas, Vigilias, abstinentias, praeter eas, quae in Ordine sunt institutae, seu quaelibet alia Religionis exercitia, quae nostrae institutionis non sunt, nulli Conversorum, nisi sciente, & faciente Priore facere licet. Sed & si cui nostrum Prior injungere voluerit, ut sibi plus indulgeat in cibo,

eibo, vel somno, vel qualibet alia re, quam Statutum decernat, aut e contra, si durum, & grave aliquid praeter Statutum ei imponere voluerit, repugnare fas non habemus, ne cum ei resisterimus, non ei, sed Domino, cujus erga nos vices gerit resistisse inveniamur. Licet enim multa sint, & diversa, quae observamus: uno tamen, & solo obedientiae bono cuncta nobis fructuosa futura speramus.

32. Pro his, qui de Ordine nostro non sunt, nullus qualibet res cambiat, aut vendat; emere vero si necessitas exegerit, possunt: non tamen hoc faciant passim, nec pro quolibet, nec sine Prioris sui licentia.

33. Qui sine licentia Capituli Generalis, vel R. Patris Curiam Romanam adierit, incarceration, & pro modo culpa puniatur.

34. Quicumque vero Statuti Capituli, vel ordinationibus Visitatorum Rebellis, aut cum murmuratione reprehensor extiterit, & qui Priori, vel Procuratori aliquid juberit inobediens fuerit, aut perverse obediens, & communitus emendare se noluerit, Ordinem teneat intra Cellam, & si post admonitionem tertiam, per intervalla dierum factam obstinatus permanserit, incarcerationis pro modo culpa puniatur.

35. Qui fratrem suum, vel Donatum mentiri dixerit, teneat Cellam pro carcere, si id Prior jusserit, donec ad arbitrium Prioris satisfecerit. Si male imprecatus ei fuerit, aut aliam contumeliam fecerit, juxta modum culpe, modum teneat disciplinae.

36. Si quis secreta Ordinis, seu status, & defectus personarum ejusdem, ex quibus mala opinio, vel sinistra suspicio, seu diffamatio apud audientes oriri possit, alicui personae Ecclesiasticae, vel Saeculari, aut etiam alicui Novitio scienter, & malitiose, verbo, scripto, nuntiis, signis, aut alio quovis modo revelare praesumat, a tanto reatu absolvi non possit, nisi per proprium Priorem cum injunctioe salutaris poenitentiae: & nihilominus si de ejusmodi revelatione convictus fuerit, incarcerationis ad tempus juxta arbitrium Prioris. Eisdem poenae subiaceat, qui Donatum suam diffamasse, aut correctiones Monachorum scienter, & malitiose extraneis revelasse fuerit deprehensus.

37. Nullus in se assumat executionem Testamentorum etiam ad pias causas, nec sollicitudinem, ac prosecutionem aliquarum causarum, aut negotiorum.

38. Si legitime consiterit, quod Conversi, aut Donati duo, vel plures conspiraverint, hoc est ex invidia, odio, vel malitia ad invicem concordaverint ad fabricandum aliquod malum contra Priorem, vel Procuratorem, vel alium quemlibet, seu ad persequendum eum malitiose, in eadem Domo incarcerationis, nec educantur sine licentia R. P. Carthusiae.

39. Qui autem inter se pacem, & concordiam violare praesumpserint per contentiones, & rixas, ac saepe admoniti cessare noluerint, incarcerationis, & si opus est per Domo Ordinis judicio Visitatorum sub debita disciplina dividantur. Quod si unus solus nimis seditiosus fuerit, judicio Prioris, aut Visitatorum in eadem Domo puniatur.

40. Si quis Fratrum impie unquam jurando ad dicenda de Deo, seu de Sacramentis, aut Sanctis ejus contumeliosa verba proruperit, im-

pietate verborum diligenter pensata, tanquam execrabilis, & blasphemus, prout res exegerit poenae subiaceat graviore: Super quo Prior, & Procurator studiose invigilent. Qui vero, quae dicit, jurando simpliciter per Deum, per fidem suam, per Christum, sic Deus me adjuvet, aut alio simili modo audiente uno, vel pluribus affirmaverit, graviter puniatur, & si assuetus fuerit, poenae subiaceat graviore. Idem censemus de eo, qui verba, vel sententias Sacrae Scripturae convertent ad vana, & scurrilia verba.

41. Licentiam a Priore denegatam non poterit postea dare Vicarius, aut Procurator, & ideo Petitor etiam non interrogatus dicat, quod sibi a Priore fuerit denegata, ne ut fraudis Reus si eam ab ignorante impetraverit, argui debeat, & puniri. Similiter si quis licentiam a Vicario, vel Procuratore denegatam a Priore postea petere voluerit, a praedictis fuisse denegatam manifestet eisdem.

42. Ad tempus urgente magna necessitate, & non aliter, recipere Oves, & Pecora intra terminos, aut in nostris grangiis est permisum.

43. Qui ex Conversis, vel Donatis poterint, & noluerint laborare, vino, & pitantia carere ad Prioris, vel Procuratoris voluntatem, & si obstinati fuerint, jussu Prioris incarcerationis.

44. Qui creditores Domo ad recuperanda debita sollicitaverint, seu aliter damnum Domo procuraverint, Cellam pro Carcere teneant ad Prioris voluntatem.

45. Si aliqui Conversi palam, vel occulte aliquo modo impedire tentaverint locationes, emphyteuses, vel alias licitas alienationes contra Prioris, & Conventus consilium, & voluntatem, incarcerationis.

46. Conversi inutiles reputantur, qui impedimentis perpetuis praepediti, non possunt secundum Ordinis consuetudinem laborare.

47. Familiaritatem, & colloquia cum Mulieribus, maxime cum personis, & in locis, ac horis suspectis, districte prohibemus Conversis; nec volumus eos cum Mulieribus loqui, sive infra, sive extra terminos, nisi iusta, & inevitabili, ac manifesta causa exigente. Mulieribus etiam si commode fieri potest non dentur elemosinae, nisi longe a Domo nostris.

48. Mulieres terminos nostros nequaquam intrare sinimus, in quantum possumus. Qui vero Mulieres quascumque introduxerit, aut cum posset prohibere, permisit eas intrare infra Domo nostrarum Clausuras, vel Clausurarum limitationes solatis, vel signis quibuscumque designatas, per Bullas Julii II. Pii V., & Gregorii XIII. Summorum Pontificum: ipso facto sententiam excommunicationis Sedis Apostolicae reservata incurrit.

49. Cum Mulieres ponuntur in operibus, Conversi eas non custodiant quantum vitari potest: nec eis propriis manibus mercedem reddant, sed aliquis de Mercenariis.

50. In Domo Monialium Conversi nunquam hospitentur.

51. Si quis Conversus, aut Donatus mulieres aliquas incontinentiae causa infra septa Monasteriorum, aut in aliis Domo, grangiis, seu Cellariis nostri Ordinis introduxerit, aut introduci fecerit, vel jam introductas receperit, aut

(a) Vide notata cap. 5. 2. partis num. 3.